

VEJLE AMTS AARBOG

UDGIVET AF

VEJLE AMTS HISTORISKE SAMFUND

1936

KØBENHAVN
I KOMMISSION HOS P. HAASE & SØN
1936

AF BRANDE SOGNS HISTORIE

AF T. BUNDGAARD-LASSEN

Kjeld Thomsen, Stampen, og hans Strid med Forstanderskabet.

Det Navn, man hyppigst træffer paa i Sognets gamle Protokoller, er Kjeld Thomsen. Aarsagen til, at han nævnes saa ofte, er den, at han Gang paa Gang fremkommer med Klager snart over Skoleforhold, snart over Kroens Drift, Forstanderskabets Arbejde o. s. v. Om denne Kjeld Thomsen, eller som han ogsaa kaldtes, Kjeld Stampen, om hans Virksomheder og om hans mange Klager skal nu fortælles.

Han blev født i 1779 paa en Gaard (Mtr. Nr. 2) i Langkær, der i mange Aar havde været i Slægtens Eje. Som voksen overtog han Fødegaarden og erhvervede sig desforuden i Nærheden af Brande en Ejendom (senere kaldet Stampen), som var udstykket fra Østergaarden, en Gaard der laa paa det Sted, hvor Madsens Hotel nu ligger.

I Aaret 1804 anlagde Kjeld Thomsen paa denne Ejendom et Stampeværk og nogle Aar senere et Hammerværk. Disse Virksomheder, der blev drevet af Aaens Vandkraft, ledede han selv til 1842, da han ved sin Kones Død (Ane Marie Jensdatter) overlod dem til Sønnen Jens Kjeldsen. Denne udvidede Hammerværket betydeligt, og desuden anlagde han et Farveri, hvis

første Farversvend var H. Martensen, Bedstefader til nuværende Fabrikant H. Martensen. Paa Hammerværket, eller med et flottere Navn Brande Jernfabrik, lavedes bl. a. Høleer, som solgtes paa Omegnens Markeder.

I 1855 byggede Jens Kjeldsen en Vandmølle mellem Stampen og Brande, og samtidig byggede hans Broder, Thomas Kjeldsen, en Mølle i Langkær. Jens Kjeldsen døde 1867, den Dag da det første Marked blev afholdt i Brande. Efter hans Død overtog hans Søn, Kjeld Jensen, Stampen med dertil hørende Virksomheder, og en anden Søn, Peder Jensen, fik Møllen. Kjeld Jensens Enke giftede sig med Metinus Dam fra Arnborg, der i 1888 solgte Stampen til H. Martensen. Farveriet var da flyttet til Brande By, men Stamperiet og et Karteri, som Martensen anlagde, forblev fremdeles i Stampen.

Møllen blev 1878 solgt til en hjemvendt Dansk-Amerikaner, Hans Christensen, der 6 Aar senere flyttede den til dens nuværende Plads i Brande By.

H. Martensen solgte i 1898 Stampen til sin Søn, Johs. Martensen. Han udvidede Fabrikken til ogsaa at omfatte Spinderi og Væveri og flyttede i 1910 hele Fabrikken til Brande, hvorefter han solgte Stampen til et Konsortium, der anlagde de nuværende Fiskedamme. Gaarden, der hørte med til Stampen, blev solgt for sig, og har mange Gange siden skiftet Ejer. I 1930 blev de gamle Bygninger fra 1804 nedrevet.

En Tid efter at Kjeld Thomsen havde overladt sin Søn Virksomhederne ved Stampen, giftede han sig med en Enke, Maren Pedersdatter fra Holtum, og nedsatte sig som Købmand i Brande, vist nok paa det Sted, hvor Købmand Borgaard nu har Forretning.

Kjeld Thomsen spillede en stor Rolle i Sognet i sin Tid, og det er ikke saa underligt, at der i Sognet har

gaaet mange Historier om ham. Her skal fremdrages nogle, som findes trykt i »Jysk Almueliv«.

Bind 6. Nr. 193: Kjeld Langkjær var en svær, kraftig bygget Mand, meget grim af Udseende og sine tre Alen høj, med en meget fremtrædende Næse og et svært Underbid. Paa sin Egn var han en særdeles fremtrædende Mand. Mange var bange for ham, da han altid vilde have Lov til at sige sin Mening, men han var god ved Fattigfolk og hjalp mange i Pengesager. Desuden var han vittig og kunde let finde paa at slaa Hovedet paa Sømmet.

Bind 6. Nr. 194: Der boede en Skomager i Brande, som de kaldte for Poul Nifinger. Han var meget fattig og havde en stor Familie, saa det kneb ham svært at skaffe Føden til den.

En Dag om Vinteren kommer Kjeld derned og siger: »Kan du sy mig et Par Støvler, Poul?« »Ja Tak«, han blev jo svært glad over det. »Lad mig nu se, du gør dem rummelige og dygtig lange i Skafterne. Du kan faa nogle Penge med det samme at købe Læder for.« Saa tog Skomageren Maal og bestemte selv, hvornaar de skulde være færdige. Da Kjeld kom efter dem, tog han dem paa og sagde: »Hvad koster de?« Det fik han at vide. »Vær saa god, der har du Pengene. Vil du saa ikke lige laane mig en Kniv.«

Saa satte Kjeld Foden op paa en Skammel og skar en Ridse i hver af dem op over Vristen. »Naa, Tak skal du have, Poul, nu passer de mig. Farvel.« Det var en haard Maade at straffe Poul paa, og han tog sig det nær, men nogle Dage efter kom Kjeld igen og sagde: »Kan du nu tage bestemte Maal og sy en Lap over hver Vrist, for nu passer de mig.« Det gjorde Poul, og Kjeld betalte ham ogsaa for det.

Nr. 195 i samme Bind: Et Par Jægere var paa Jagt

og kom over Kjeld Langkjærs Mark i Brande. Han var tilfældigvis ude i Marken og kom hen til dem.

»Giver Jagten noget af sig,« siger han. »Aa, det er meget lidt.« »Det er da en køn Bøsse, du der har, Mads Skovbjerg.« »Ja, den er ogsaa skæftet med Mahognitræ.« »Aa, maa a ikke lige se den.« »Jo, vær saa god,« siger Mads og giver ham den. »Skyder den godt,« spørger Kjeld. »Ja, det kan du være vis paa.«

I det samme holder Kjeld Bøssen ud, spænder Hanen, sigter og skyder den bedste af deres Hunde. »Jo, den skyder godt. Vær saa god Mads. Nu maa I have Farvel.« De luskede af uden at sige et Ord og gjorde ingenting ud af det.

Nr. 196, samme Bind: En Snedker kom og vilde laane Penge af Kjeld. Han havde faaet sit Laan sagt op og kunde ikke faa dem andre Steder.

»Hvor mange vil du have?« spørger Kjeld. »80 Daler.« »Ja, det var jo Synd, du ikke skulde have dem, kom med ind, saa skal du straks faa dem.«

»Ja Tak, men vi skulde vel have et Bevis skrevet.«

»Det kan du selv om, har du Raad til at give Penge for det, saa kan a jo faa det, men a bryder mig ikke om det, for a laaner dig Pengene paa dit ærlige Ansigt, og saa kan du sige det til din Kone, naar du kommer hjem, a skal nok sige det til min Kone, saa ved de det, i Fald nogen af os skulde dø.«

Nr. 197, samme Bind: Kjeld havde en mandvold Tyr, og den vilde tage selv for ham. Han var nu kæmpestærk og tog saa et Tag med den. »Nej, hold bitte Ven,« siger han, »a vil nok raade, og a vil raade to Gange,« og saa vilde han vride Halsen til Side paa den. Men den var ham for stærk og fik ham over Ende, saa den kom til at staa over ham, og der stod den og brølte.

Da tog Kjeld en anden Stilling til den, saa op og

sagde smigrende: »Sølle Bos, sølle Bos.« Da tøvede Tyren lidt, og der kom andre til og reddede Kjeld. (Nr. 193—197 meddelt af Chr. Møller, Skejby.)

Tillægsbind 5. Nr. 356: Gamle Kjeld i Brande købte Smør op, og saa skulde han jo have det æltet sammen. Men det var der ikke saa lidt Arbejde ved, og saa kom han i Tanker om, at det var allernemtest at komme det i Stampen — for han havde selv en Stampemølle. Det vilde han nu selv staa for, og han vilde ikke, at nogen skulde se paa det. Saa en Søndag Morgen gav han alle Folkene Lov til at gaa i Kirke, og han havde saa travlt med at faa dem af Sted, men Røgteren blev da hjemme, for han skulde passe Kreaturerne.

Samme Røgter blev mistænkelig ved, at alle Folkene fik Lov til at drage af Sted, det plejede de ikke, og han var svært nysgerrig efter at vide, hvad der skulde gaa for sig. Derfor borede han et Hul oppe i Loftet, og saa laa han der oppe og keg ned. Kjeld bar nu ned af Smørret og kom det ind i Stampen, og tilsidst gav han los for Vandet og satte Stampen i Gang.

Nu fløj Smørklatterne til alle Sider og satte sig endog paa Væggene; der var jo for haard Kraft paa det, og det saa saa pudsigt ud, at Røgteren gav sig til at grine. Da ser Kjeld sig om og siger: »Hvad, er a ikke ene om det?« (Meddelt af Tue Madsen, Lindeballe.)

Imens Kjeld Stampen var Købmand, skete der hos ham et Indbrud, der fik et dramatisk Forløb. Begivenheden, der endnu lever i Folkemunde og fortælles paa flere Maader, skal her gengives efter »Jysk Almueliv«, Tillægsbind Nr. 443.

»Der kom en Karl til Brande Kro og vilde have Arbejde, og han fik ogsaa Arbejde nogle Dage. Kroman- den havde ham da saa længe, at han tjente en Fem-

dalerseddel. Saa gik han om til Kjeld Stampen, der saadan var Købmand i det smaa, og vilde have den Seddel byttet.

Det fik han ogsaa, men saa blev han var, hvor Kjelds Pengekasse var. Nu var han henne nogle Dage, men saa en Nat kom han og gjorde Indbrud der, og han havde en Medkollega og et Fruentimmer med sig. Gamle Kjeld var en stærk Mand, og han vilde tage igen med dem. Konen hun sagde: »Tag lige hvad I vil, naar blot vi maa beholde vort Liv.«

Naar Kjeld siden fortalte det, føjede han altid til: »Hun kunde jo lige saa godt have sagt, at de skulde smide os ind ad hede Helvede.« De tarsk Konen saadan, at hun havde store Knuder paa Armene. Kjeld sloges med den ene, lav den anden visiterede Pengekassen, og han fik da Røveren pirret om. Han fik fat i Røverens Fingre med sine Tænder, og saa holdt han ham der. (En anden Beretning fortæller, at han bed en Finger af Tyven.)

Røveren raabte nu til den anden: »Dyennes ta mig æ Kølle,« og saa tænkte Kjeld: »Nu har mit Liv Ende.« Den anden havde faaet fat i en Økse og hug til Kjeld, saa Enden gik af hans Næse, men Kjeld var saa stærk, at han kom fra ham og sprang ud af et Vindue og løb efter Folk. Han havde saadan en Fart paa, at han tog baade Karm og Post med sig.

Han vidste slet ikke, at han manglede noget, før Blodet sloppede i hans ene Træsko. Han sagde siden, at det gjorde ikke noget, at han mistede det Stykke Næse, for den var lang nok alligevel. Da der kom Folk til Stede, var Kæltringerne væk, men de blev senere taget alle tre paa Randbøl Hede og kom til Vejle, baade Mandfolkene og Kvindfolket. Hvordan det saa siden

gik dem, det ved a ikke.« (Meddelt af Jørgen Nielsen, Nørlund, Ejstrup.)

Efter at Kjeld Stampen i flere Aar havde drevet Forretning, byggede han Thornvig Mølle og bosatte sig her. Han døde 10. Oktober 1854.

Kjeld Stampens Kamp med Tyvene viser, at han var en Mand, der i bogstavelig Forstand ikke var bange for at bide fra sig, og at det ogsaa passer paa ham i overført Betydning, faar man Indtrykket af gennem de Skrivelser, hvori han fremsætter sine Klager. Forstanderskabet har haft nok at gøre med at gendrive disse Klager, og selv om dets Medlemmer undertiden behandler ham noget overlegent, har de nok ikke været helt glade ved hans Skriverier.

I det første Klageskrift, der bliver behandlet i Forstanderskabets Møde den 23. April 1847, har Kjeld Thomsen klaget over flere forskellige Forhold. Skrivelsen er stilet til Amdsraadet, og Forstanderskabet medgiver det en Erklæring, hvori det søger at paavise, at Klagen er uberettiget.

Først besværer Kjeld Thomsen sig over, at Forstanderskabet ikke har taget Hensyn til hans Tilbud om at oprette et Arbejdshus i Brande.

Forstanderskabet erklærer: »Det er den første vitterlige Løgn i dette Andragende. Kjeld Thomsen blev indbudt til at overvære Forsamlingen, og han mødte personlig. Han blev gjort opmærksom paa, at hans Tilbud var forbundet med store Udgifter. Ejendom med Jord og Inventar skulde anskaffes, og en Økonom med Kone lønnes og fødes.

Det kan næppe svare sig i et Sogn, hvor der kun er ti Fattiglemmer, der nyder Understøttelse, deraf 5 mellem 60—80 Aar og 4 Børn 4—13 Aar. Hvor mange af dem kan kaldes arbejdsføre og raske?«

Det næste Klagepunkt angaar Skoleordningen i Uhre-Brandholm.

Læreren i Uhre skulde efter den approberede Skoleplan holde Skole i Uhre og i Brandholm Biskole skiftevis hveranden Dag. Kjeld Thomsen anker over, at Læreren skal holde Skole to Steder og ønsker Biskolen flyttet til Langkjær, hvor han vil give gratis Jord til en Skolebygning.

Hvis Uhre Skole kunde flyttes saa langt mod Øst, at Biskolen kunde undværes, kunde Forstanderskabet se noget rimeligt i Forslaget om, at Læreren kun skal holde Skole et Sted, men det kan ikke lade sig gøre, da Skolevejen for mange Børn saa bliver for lang.

Denne Ordning har Kjeld Thomsen heller ikke tænkt paa. Hans Forslag gaar nemlig ud paa, at Uhre Skole flyttes mod Øst, og Brandholm Biskole flyttes til Langkær, men paa denne Maade skulde Læreren fremdeles holde Skole to Steder, og de eneste, der fik Fordel af Ordningen, skriver Forstanderskabet, var Kjeld Thomsens Børnebørn, der fik Skole lige ved deres Faders Gaard.

Kjeld Thomsen klager videre over, at man (Hans Hansen Læborg) vil bygge et Hus vest for Kirken, efter hans Mening paa Kirkens Grund eller for nær ved denne.

Forstanderskabet mener, at andre maa tage sig af denne Klage, men fremfører dog, at han, »der her saa nidkært taler for Kirkens Bedste«, selv for flere Aar siden har opført et Hus paa Brande Gade, kun 6 Alen længere fra Kirkens Vaabehus end det endnu ikke opførte Hus, der efter Bestemmelsen skal ligge 56 Alen vest for Kirkens Taarn.

Til sidst beklager Kjeld Thomsen sig over Uorden i Brande Kro. Til denne Klage fremkommer Forstander-

skabet med en længere Erklæring, af hvilken Hovedtrækkene her skal gengives.

»At Uorden i Kroen strider mod Helligdagslovens Bestemmelser og paaankes, naar de kommer til vor Kundskab, er vist, men det er Klagerens Sag, naar han erfarer Uorden, som vi ikke kende, at anmelde det eller at anklage Kromanden derfor.

Naar Klageren anfører, at en Skurk uden noget Pas eller Bevis logerede hos Kromanden i flere Dage etc., da burde Kjeld Thomsen, som vidste dette, have anmeldt det til Sognefogden eller Forstanderskabet, der var uvidende derom, men i det Sted laante han selv denne Skurk to Specier og gav ham derved Lejlighed til at se, hvor han gemte sine Penge.

Men hvad man skal dømme om den Person, der anklager sin Sognepræst, fordi denne en streng Vinternat har givet en fattig og trængende Person, der anmeldte sig som Sendebud for en sædelig bekendt Mand, Natte-logi i sin Gaard, hvilken han Dagen efter straks forlod, medens Kjeld Thomsen selv flere Gange og i længere Tid har haft pasløse Folk i sin Tjeneste, ja, han har endog antaget i sit Brød et Menneske, der har været efterlyst som Tyv, hvilket var Kjeld Thomsen velbekendt — hvad Dom, man skal fælde over slig Person, overlade vi til det højtærede Amdsraad selv at afgøre.

Vi henstiller til det højtærede Amdsraad at afgøre, om det er os eller ham, der trænger til at modtage en alvorlig Paamindelse om at ændre, hvad der endnu staar til Ændring. Naar Klageren skriver som denne, behøver man ej engang at frygte, at han skal opnaa sin Hensigt med den — denne nemlig: »Bagvask kun, der hænger altid noget ved.«

I September 1853 søger Kjeld Thomsen om Lov til at anlægge en Kro i Brande, Borup eller Flø, men For-

standerskabet kan ikke anbefale, at der oprettes en Kro mere i Sognet, tværtimod finder man det ønskeligt, om den gamle Kro blev fjernet fra Kirkebyen.

Maaske er det Forstanderskabets Stilling til Kjeld Thomsens Ansøgning, der faar ham til at fremkomme med en ny Klage. Den er stilet til »Højædle og Højvelbaarne Hr. Amtmand O. Lehmann« og er dateret ^{30/}₁₁ 1853.

»Tilgiv at jeg tager mig den underdanigste Frihed at tilstille Deres Højvelbaarenhed her anførte Klage. Jeg har ligesaa vel som flere af Sognets Beboere med megen Misfornøjelse set og erfaret, hvor Svir og Slagsmaal og Uorden har tiltaget i det sidste Aar i Brande Kro om Søndagene, og især har det tiltaget i meget høj Grad blandt det unge Mandkøn siden nuværende Kromand Filskou er kommen til Kroen.«

Kjeld Thomsen vilde have klaget i Maj Maaned, men da Sognefogden og Forstanderskabet tog sig af Sagen, og Uroen blev dæmpet ved Amtets gode Foranstaltning, lod han være.

»Men det blev ej af nogen Varighed, thi der begyndte saa igen et Skienkeri, om ej i Skienkestuen saa i andre Stuer i Kroen, hvor de, som havde Lyst til at svire, søgte hen, og man kunde i sidst afvigte Juni og Juli Maaneder træffe berusede Mands Personer af Sognets Beboere i Kroen kort efter, at Kierke-Tjenesten var endt, og senere hen paa Eftermiddagen gik det rask med Svir. Søndag sidst afvigte 14. August var der Slagsmaal om Eftermiddagen i bemeldte Kro, og 14 Dage senere var der ligeledes Skjænderi og Slagsmaal, og det har flere Gange siden den Tid været Tilfældet og har ofte vedvaret til langt ud paa Natten.«

Han har erfaret, at naar Sognefogeden har været i Kroen, svires der ikke saa meget, men selv om nogle

af Forstanderskabet har været der, har der siddet flere ved »Ponsebordet« og er bleven der langt ud paa Natten. Det undrer ham, at Forstanderskabet ej af bedste Evne og Iver søger at neddæmpe et Onde, der har saa mange skadelige Følger for Sognets Beboere. Han har endvidere hørt, at nogle unge Karle har lovet Sognefogeden en banket Trøje, ligesom han og Medlemmer af Forstanderskabet maa høre Skældsord, fordi de har søgt at standse Uordenen.

»Men man skulde vel ikke tro, at de af Frygt for Truslerne skulde lade sig afskrække fra at tjene det almene Bedste, eller der kan være andre Grunde, hvorfor de tier dertil. Dette er mig ubekendt, men det ved jeg, at saafremt Ondet vedbliver at tiltage, da vil der inden kort Tid blive lige saa stor Svir, som der var, før nuværende Kromand kom under Tiltale derfor.«

Han ønsker til Slut Kroen fjernet saa langt fra Kirken, at den ikke skal være til Anstød for den offentlige Gudsdyrkelse, og henlever i det glade Haab, at Øvrigheden vil tage »foranførte i naadig Betragtning«.

Forstanderskabet, Sognepræsten og Sognefogeden vedlægger hver for sig Klagen en Erklæring.

Forstanderskabet svarer, at det har gjort, hvad det kunde for at opretholde Orden og »sømmelig Tugt« i Kroen, og mener, at Klageren har overdrevet sin Skildring af Brande Krohold, der vist er som Krohold i Almindelighed.

Sognepræsten skriver: »Da Klageren har anført, at Uvæsen drives i Kroen om Eftermiddagen, Aften og Nat, saa er det soleklart, at den offentlige Gudstjeneste, der altid er til Ende før Kl. 1, ingen Forstyrrelse kan lide ved Kroens Medfør, og rosværdig har Kirkegangen altid været i min Embedstid. Er hellige Følelser og menneskekærlige Hensyn Drivfjederen til Kjeld Thom-

sens Klagemaal, fortjener Manden Ros for sin Iver.«

Sognefogeden indrømmer, at det desværre er sandt, at Uvæsen drives i Kroen. Han har flere Gange paatalt det over for Kromanden, men opnaaede kun grove Ord. Dog skal hverken Trusler eller noget andet hindre ham i at tjene det almene Bedste, naar han blot ved, hvem de Personer er, der gør sig skyldig i ulovlig Krogang.

Et Par Maaneder senere er Kjeld Thomsen ude med en ny Klage. Denne Gang gælder det atter Hans Hansens Læborgs Hus, som han paastaar ligger paa Kirkens Grund. Forstanderskabet kan ikke tage Hensyn til hans Klage, før han kan bevise, at hans Paastand er rigtig, og bemærker, at Husets Beliggenhed generer hverken Kirken eller dens Omraade.

Det ser ud til, at Forstanderskabet nu bliver den angribende Part i Striden med Kjeld Thomsen — maaske skal det ses som et Modtræk mod hans Klage over Læborgs Hus.

Anledningen er den, at Kjeld Thomsen i sin Tid har opført et Hus vestfor og tæt ved Præstegaarden. Forstanderskabet mener, at det staar paa Byens Gadejord, og at Kjeld Thomsen kun har haft Ret til at lade det staa, saa længe Husets Beboer, Maren Cathrine Pedersdatter, levede, men da hun er død for ca. 20 Aar siden, har han mistet denne Ret, hvorfor Forstanderskabet udbeder sig Oplysning om følgende: 1) Betingelserne under hvilke bemeldte Hus blev opført, og 2) hvo eller hvilke, der har givet Samtykke til dets Opførelse.

Kjeld Thomsens Svar, der foreligger den 8. Juli 1854, viser, at han er ikke saadan at bides med. Han giver ikke flere Oplysninger, end han selv ønsker, og kun til de, der er berettiget til at modtage dem.

Svaret lyder: »Dokumenterne paa bemeldte Hus blev borte for mig i Krigens Tid tilligemed et halvt Dusin

Sølvspiseskeer. I vor Forbavselse over Pastor Blædels Efterretning om Slavernes Ankomst, forvarede vi nemlig nogle af vore bedste Goder. Efter Tyskernes Bortrejse fandt vi endelig efter lang Søgen Sølvskeerne i en Tønde med Svineæde, men Dokumenterne er endnu ikke fundne. Hvor de er blevet af, ved jeg ikke, men jeg befrygter, at vi i vor Forbavselse har grebet disse og indsvøbt Sølvskeerne deri. Om Svinene saa har ædt dem, ved jeg ikke, men saa meget er vist, at de endnu ikke er fundet, og af den Grund kan jeg ikke give det ærede Forstanderskab den begærede Underretning og Oplysning.

Men skulde Dokumenterne igen komme for Dagens Lys, da skal jeg villig forevise disse for Forstanderskabet — eller rettere for enhver anden, som det vedkommer, og som kan forevise mig Instruks for, at han har Ret til at affordre mig Forevisning og Oplysning, men skulde nogen gøre det uden at være berettiget dertil, da foreviser jeg det ikke, om det og findes, thi den uvilkaarlige Ret, som nogle af Højmodighed kan indbilde sig at være i Besiddelse af, endskønt de ikke er det, dem retter jeg mig slet ikke efter, thi dersom jeg viste mig underdanig for saadanne hovmodige Narre, saa gjorde jeg mig selv til Nars Nar, og det vilde jeg ret nødvendig skulde ske.«

Han foreslaar, at Forstanderskabet bekoster en Landinspektør til at maale Byens Fællesgade, for at man kan se, om nogen har mere deraf, end han kan tilkomme, og han tilbyder, at han saa vil fremskaffe et Kort over Udskiftningen, saa man kan se, om Huset ligger paa Gadejorden.

Forstanderskabet gaar imidlertid en anden Vej, idet man 26. Juli sender Skrivelse til Indenrigsministeriet angaaende Huset.

Man paaviser i Skrivelsen, at Husets Størrelse, 5 Fag eenetages, og dets Indretning til 3 à 4 Smaafamilier, ikke er gavnlig for Kommunens Tarv, da dets Beboere let kan opholde sig der saa længe, at de kan blive forsørgelsesberettigede, ligesom det ogsaa i Ildsvaadestilfælde kan være faretruende for Præstegaardens Bygninger. Af disse Grunde ønsker man Ministeriets Tilladelse til, at Huset borttages.

Amtmanden, Orla Lehmann, henstiller til Forstanderskabet, at det lader Sagen falde, da det kun er en Paastand, at Husets Grund ikke tilhører Ejeren, og han tvivler paa, at Ministeriet vil afgøre Sagen.

Desuagtet kræver Forstanderskabet Sagen ført videre, men Ministeriets Svar af 19. September gaar da ogsaa ud paa, at der ikke kan gives Tilladelse til Husets Nedrivning.

Med dette Svar endte Sagen om Kjeld Thomsens Hus, i hvilken Forstanderskabet altsaa trak det korteste Straa. Et Par Uger efter døde Kjeld Thomsen, og Striden om hans Hus blev saaledes den sidste, han havde med Forstanderskabet.